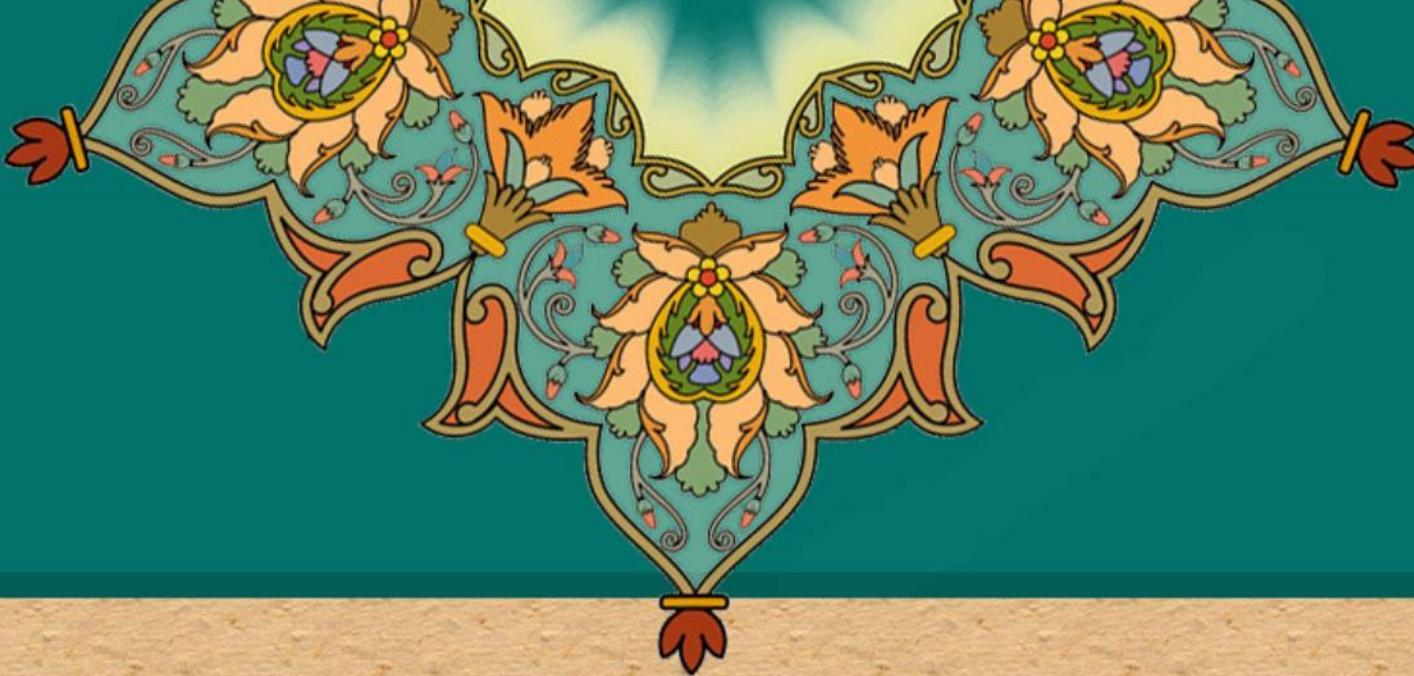

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

تَدْبِر در سوره مبارکه نور

این سوره شریف ازدوازده سیاق تشکیل شده است.

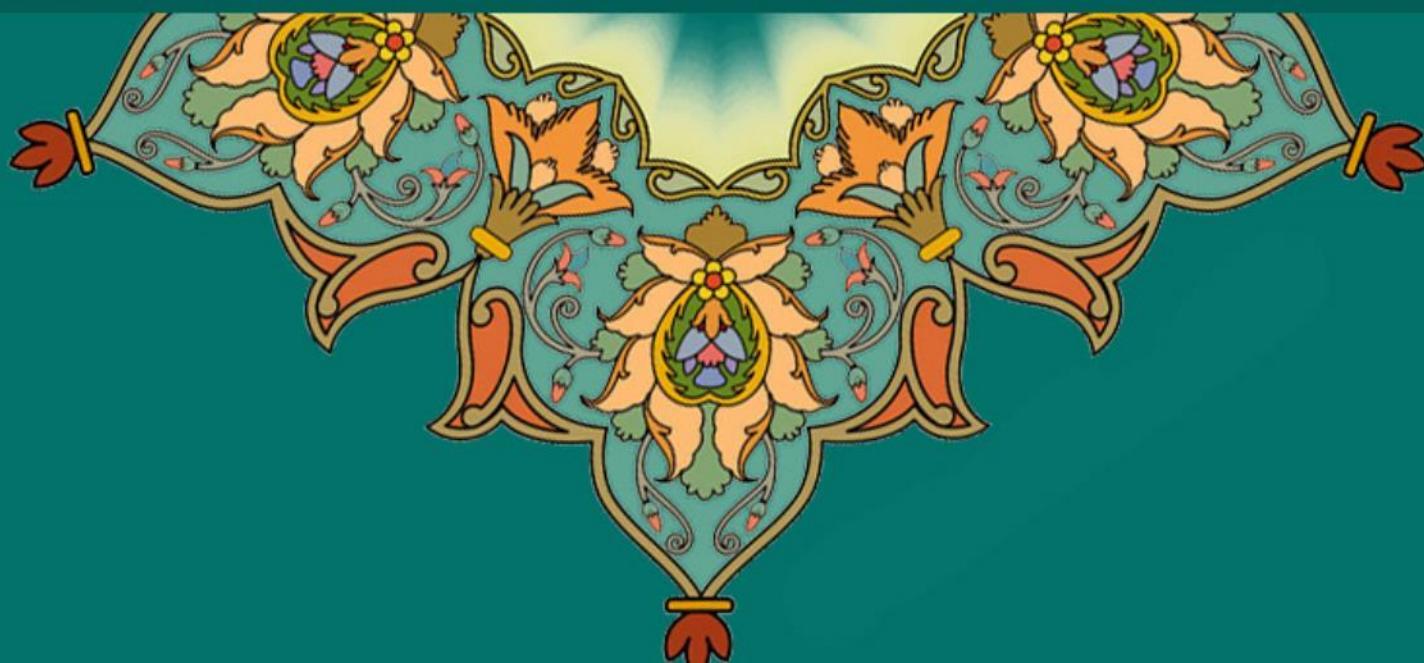
سورة نور

فصل اول: سیاق دوم تا هفتم

طلیعه: سیاق اول

خاتمه: سیاق یازدهم و دوازدهم

فصل دوم: هشتم تا دهم

سیاق اول آیه ۱

سُورَةُ أَنْزَلْنَاهَا
وَفَرَضْنَاهَا
أَنْزَلْنَا فِيهَا
إِعْلَمٌ تَذَكَّرُونَ

- (این) سوره ای است که آن را نازل کردیم و (عمل به) آن را واجب نمودیم و در آن آیاتی روشن فرستادیم. باشد تا شما متذکر شوید.

سُورَةُ أَنْزَلْنَاهَا

۱. وَ فَرَضْنَاهَا: رویکرد الزامات رفتاری؛
۲. أَنْزَلْنَا فِيهَا إِعْلَمٌ تَذَكَّرُونَ: رویکرد روشنگری معرفتی

- هدف از انزال سوره با دو رویکردش: **لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ**
- جهت هدایتی سیاق اول:

طلیعه: انزال سوره ای از سوی خدا برای متذکر شدن

- محتوای پیش رو، سوره ای نازل شده از سوی خداست که دو بعد کنش (اخلاق و احکام) بینشی (عقاید و معارف) دارد تا شما متذکر شوید.

- فضای سخن سیاق اول: از لزوم انزال سوره ای با هدف تذکر خبر می دهد و باید به امید دریافت تذکر مورد نظر ، با سوره همراه شد.

فصل اول: سیاق دوم تا هفتم

سیاق دوم آیات ۲ تا ۱۰

فضای سخن سیاق دوم

❖ یکی از آسیب های اساسی که همه جوامع در معرض آن هستند، رابطه نامشروع و ناسالم اخلاقی(زنای) است؛ از این رو لازم است حدود و مجازات بازدارنده ای برای آن مشخص شود؛ از سوی دیگر، باید از اتهام زنی ناروا در این باره جلوگیری شود تا حریم مؤمنان، به ناحق نشکند و آبروی آنان نریزد.

سیر هدایتی سیاق دوم

- ❖ این سیاق از پنج فراز تشکیل شده است
- ❖ فراز اول(آیه ۲): تعیین حد برای مجازات زناکاران
- ❖ فراز دوم(آیه ۳): تحریم ازدواج زناکاران با مؤمنان
- ❖ فراز سوم(آیه ۴ و ۵): چگونگی اثبات زنا و مجازات رمی
- ❖ فراز چهارم(آیه ۶ تا ۹): چگونگی اثبات زنا بین زن و شوهر
- ❖ فراز پنجم (آیه ۱۰): احکام بیان شده ناشی از فضل و رحمت خدا

سیر هدایتی سیاق دوم

الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِي لَا
يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٍ وَحْرَمَ ذَلِكَ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوهَا كُلَّهُ وَاحِدٌ مِنْهُمَا مِائَةً
جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذُكُمْ بِهِمَا رَأْفَةً فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ
كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَيَشَهَدُ
عَدَّا بَهِمَا طَائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءٍ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً
وَلَا تَقْبِلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ
بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءٌ إِلَّا أَنفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمَنْ
الصَّادِقِينَ ﴿٦﴾ الْخَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٧﴾
وَيَدْرُأُ عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٨﴾ وَالْخَامِسَةُ أَنَّ عَصَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿٩﴾

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ
وَأَنَّ اللَّهَ تَوَابٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

جهت هدایتی سیاق دوم

تعیین مجازات زناکاران و بیان چگونگی اثبات زنا

- ❖ هر یک از زناکاران را صد ضربه شلاق بزنید و آنان تنها با مشرکان یا زناکاران ازدواج کنند.
- ❖ وارد کردن اتهام بدون چهار شاهد، موجب هشتماد ضربه شلاق و محکومیت به حکم فسق است؛ جز در اتهام شوهر به زنش که می توان به روش لعان عمل کند.

فضای سخن سیاق سوم

❖ گروهی به صورت تشکیلاتی و برنامه ریزی شده، فرد یا افراد معینی را به زنا متهم می کنند. سهل انگاری مؤمنان سبب میشود افک مطرح شده توسط این گروه، دهان به دهان چرخیده شیوع یابد. و متأسفانه هستند کسانی که دوست دارند فحشا میان مؤمنان گسترش یابد.

سیر هدایتی سیاق سوم

❖ مجموع آیات سیاق سوم هشت فراز هست :

۱. آیه ۱۱ : معرفی افک آورندگان و بشارت به مؤمنان که این ماجرا برایشان خیر است
۲. آیه ۱۲ : زیر سؤال بردن مؤمنان به دلیل عدم حسن ظن به متهم شدگان در ماجراهی افک
۳. آیه ۱۳ . دروغگو دانستن افک آورندگان به دلیل نیاوردن چهار شاهد
۴. آیه ۱۴ و ۱۵ : توبیخ مؤمنان به دلیل قبول شایعه، افک، پخش و سهل پنداری آن.
۵. آیه ۱۶ : آموزش به مؤمنان در ماجراهی افک،
۶. آیه ۱۷ و ۱۸ : موعظه مؤمنان و روشنگری آیات پیشین
۷. آیه ۱۹ : تهدید دوستداران گسترش فحشا در جامعه اسلامی
۸. آیه ۲۰ : روشنگری و نصائح خداوند در این سیاق ناشی از فضل و رحمت و رأفت و مهربانی خداست.

سیر هدایتی سیاق

سوم

يَعْظُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ
أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾
وَيُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْأَفْلَكِ عَصْبَةٌ مِنْكُمْ لَا يَحْسِنُونَ شَرًا لَكُمْ بَلْ
هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ لِكُلِّ امْرٍ مِنْهُمْ مَا أَكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي
تَوَلَّ كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١﴾

لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ طَنَ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا
وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُبِينٌ ﴿١٢﴾

لَوْلَا جَاءُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءِ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ فَأُولَئِكَ
عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٣﴾

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَكُمْ فِي
مَا أَفْضَلْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾
إِذْ تَلَقُونَهُ بِالسِّتْكِ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ
وَتَحْسَبُونَهُ هَيْنَا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾

وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ
هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ ﴿١٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُجْهُونَ أَنْ تَشْيِعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا هُنْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٠﴾

جهت هدایتی سیاق سوم

موعظی الهی برای مؤمنان

لزوم پرهیز از نقش آفرینی غلط در دامنه اتهام زنی های
تشکیلاتی

❖ باید به متهم شدگان حسن ظن می داشتید. باید اتهام زندگان را به دلیل نیاوردن چهار شاهد، دروغگو می دانستید. باید شایعه آنان را قبول نمی کردید و در پخش آن، سهیم نمی شدید. باید می گفتید که حق نداریم در این باره صحبت کنیم

سیاق چهارم : آیه ۲۱ تا ۲۶

فضای سخن سیاق چهارم

عدد ای از مؤمنان به پاکیزه بودن خود غره و ژرو تمندانشان از رسیدگی به فقر دلسرب شده اند. علت این دلسربی، خطاهایی است که از آن نیازمندان سرزده است. نگرانی مهم این است که این وضعیت برخی را به وادی اتهام زنی یا قبول اتهامات بی پایه و اساس کشانده و در نتیجه آن، طیب هایی را در زمرة خبیث ها وارد کرده است.

سیر هدایتی سیاق چهارم

❖ این سیاق از چهار فراز سامان یافته است .

۱. آیه ۲۱: بر حذر داشتن مؤمنان از تبعیت از خطوات
شیطان و افتادن در دام فحشا و منکر
۲. آیه ۲۲: سفارش توانگران به کمک به نیازمندان و عفو
خطاهای آنان
۳. آیه ۲۳ تا ۲۵: مشمول عذاب دانستن متهم کندگان
زنان پاکدامن
۴. آیه ۲۶: مشخص کردن صفتندی ها و تعلق داشتن
خبیث ها به هم و طیب ها به هم

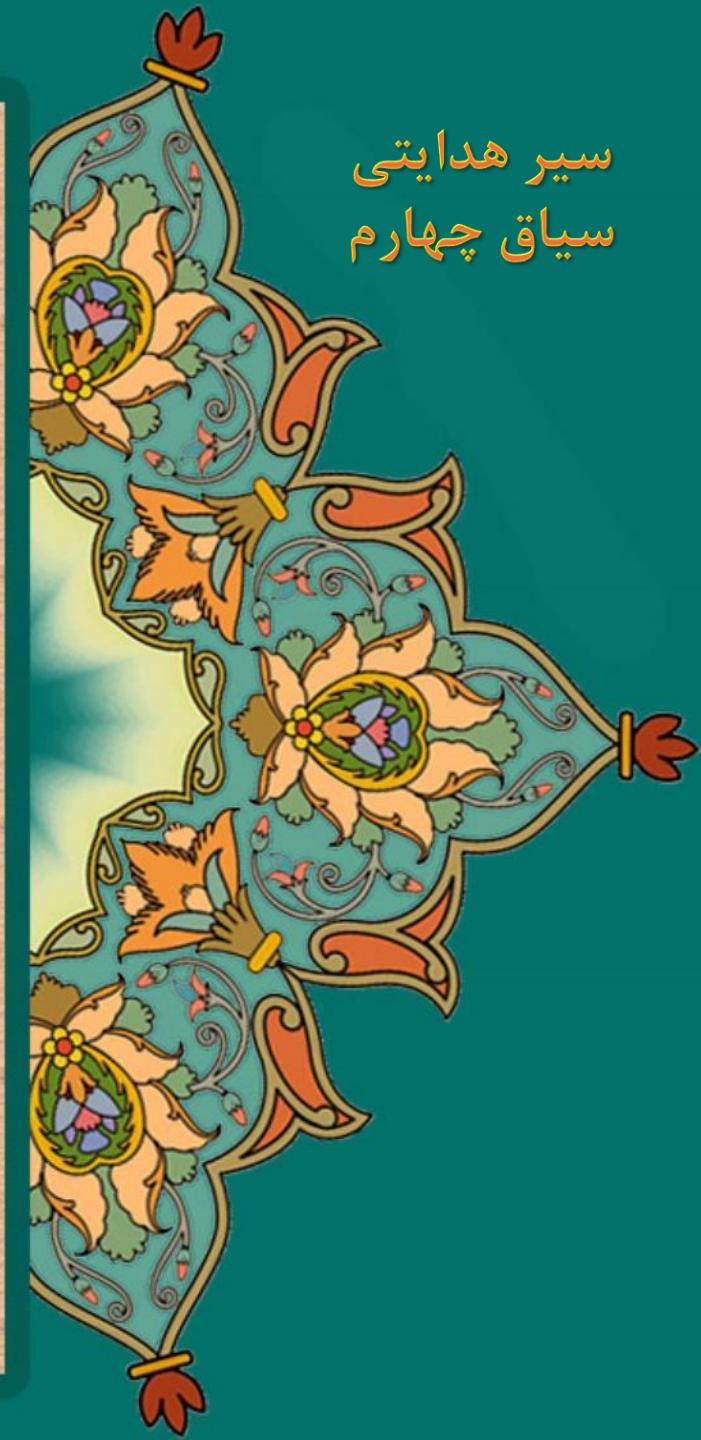
سیر هدایتی
سیاق چهارم

وَلَا يَأْتِلُ أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ
وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا أُولى الْقُرْبَى
وَالْمَسَاكِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ وَلِيَعْفُوا وَلِيَصْنَفُحُوا
أَلَا تَحْبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُواتِ
الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعُ خُطُواتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ
يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَّا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا
وَلَكِنَّ اللَّهَ يُرَزِّكِي مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ
عَلِيهِمْ ﴿٢١﴾

الْخَيْثَاتُ لِلْخَيْثِينَ وَالْخُيُثُونَ
لِلْخَيْثَاتِ وَالطَّيِّباتُ لِلطَّيِّبِينَ
وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّباتِ أُولَئِكَ
مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٢٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلاتِ
الْمُؤْمِنَاتِ لُعِنُوا فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَلَهُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾ يَوْمَ تَشَهُّدُ عَلَيْهِمْ
أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ يَوْمَئِذٍ يُوَقِّيَهُمُ اللَّهُ دِينُهُمْ
الْحَقُّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ
الْمُبِينُ ﴿٢٥﴾

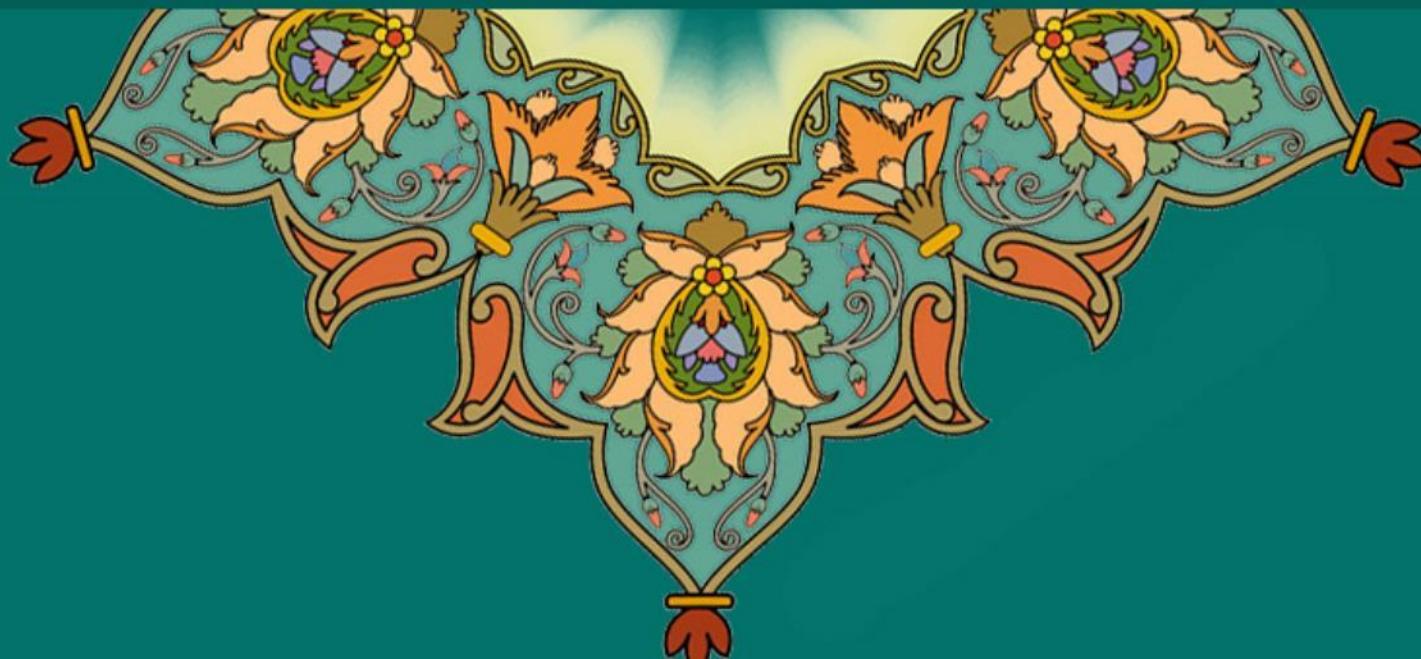

جهت هدایتی سیاق چهارم

پرهیز از اتهام زنی به همراه دستگیری از نیازمندان خاطی

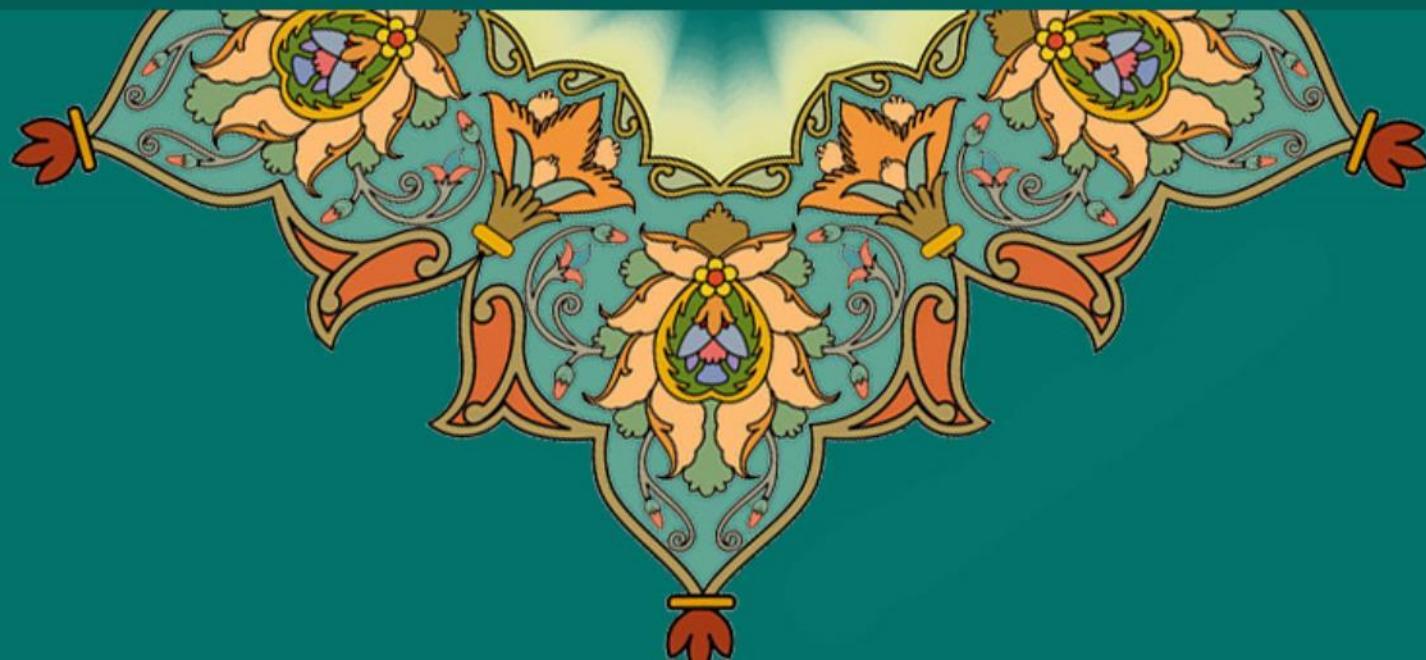
به جای اتهام زنی و محکوم دانستن طیب‌ها به حکم خبیث‌ها

شیطان جامعه را به صورت تدریجی به فحشا و منکر سوق می‌دهد و اولین قدم او مشارکت دادن مؤمنان در اتهام زنی است. ایشان نباید از شیطان تعییت کنند و ثروتمندانشان باید دست نیازمندان را بگیرند. آنان که اتهام می‌زنند ملعون و آنان که ناروا متهم می‌شوند مبرا هستند.

فضای سخن

رعايت حریم خصوصی در جامعه اسلامی امری لازم است اگر افراد بدون هماهنگی و اجازه وارد حریم خصوصی دیگران شوند مشکلاتی بوجود می آید از جمله این فرهنگ غلط ، بستر ساز برخی مفاسد اخلاقی در جامعه خواهد بود .

سیر هدایتی سیاق پنجم

- ❖ این مجموعه از دو فراز تشکیل شده است:
- ۱- آیه ۲۷ و ۲۸: تعریف حریم خصوصی
  - ۲- آیه ۲۹: تعریف اماکن عمومی

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ
تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ
فِيهَا مَتَاعٌ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا
تُبَدُّونَ وَمَا
تَكْتُمُونَ ﴿۲۹﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ
بُيُوتِكُمْ حَتَّىٰ تَسْتَأْنِسُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَىٰ
أَهْلِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ ﴿۲۷﴾

فَإِنْ لَمْ تَجْدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ
يُؤْذَنَ لَكُمْ وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوهَا فَارْجِعُوهَا
هُوَ أَزْكَى لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
عَلِيهِمْ ﴿۲۸﴾

جهت هدایت سیاق پنجم

لزوم هدایت آداب ورود به حریم خصوصی دیگران

ای مؤمنان قبل از ورود به خانه دیگران اذن بطلبید؛ اگر اذن ورود ندادند، وارد آن خانه ها نشوید و برای ورود به اماکن عمومی اذن لازم نیست.

سیاق ششم : آیه ۳۰ تا ۳۱

فضای سخن سیاق ششم

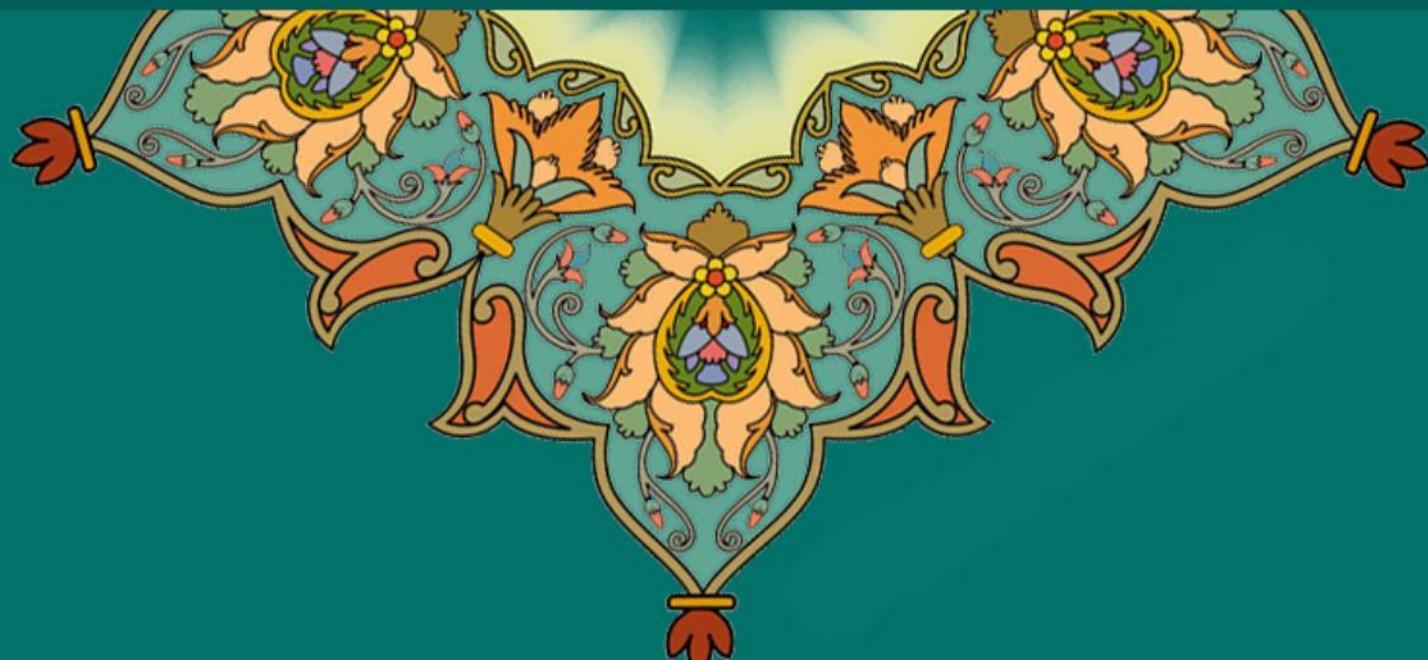
برای ریشه کن شدن فساد های اخلاقی در جامعه ، باید محرم و نامحرم تعریف شود؛ نگاه مردان و زنان کنترل گردد و زنان حجاب کامل را بشناسند و به آن پایبند باشند در غیر این صورت ، جامعه در معرض بلای خانمان سوز بی بندوباری اخلاقی قرار می گیرد.

سیر هدایتی سیاق ششم

این سیاق مشتمل بر دو فراز است:

آیه ۳۰: فرمان غضّ بصر و حفظ دامان به مردان مؤمن
آیه ۳۱: فرمان به غصب بصر و حفظ دامان و رعایت حجاب به زنان
مؤمن

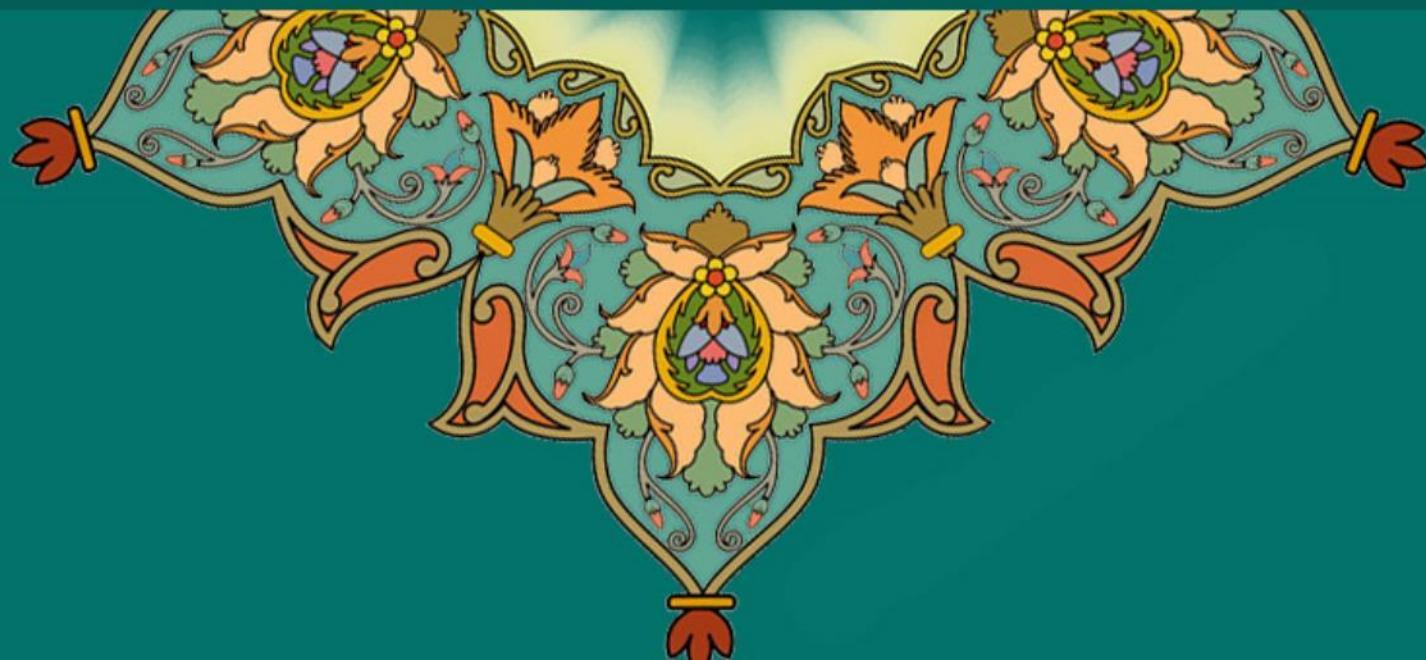
وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ
وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبَدِّلْنَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا
ظَاهَرَ مِنْهَا وَلَيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ
وَلَا يُبَدِّلْنَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعْوَلَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ
أَوْ آبَاءِ بُعْوَلَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ
بُعْوَلَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ
بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكُ
أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولَى الْإِرْبَةِ مِنَ
الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهِرُوا عَلَى
عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ
مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا
أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣١﴾

قُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُبُوا
مِنْ أَبْصَارِهِنَّ
وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُنَّ
ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ
اللَّهَ خَيْرٌ بِمَا
يَصْنَعُونَ ﴿٣٠﴾

فضای سخن سیاق هفتم

خدای بزرگ در این آیات مؤمنان را فرمان داده است که برای ازدواج افراد مجرد از میان خود و شایستگان و میان برده‌گان و کنیزان خود اقدام کنند؛ در این باره، از فقر آنان نگران نباشند. برده‌ها و کنیزها را با نگاهی مشفقانه و خداجویانه برای ازدواج یاری کنند. از این بیانات حاکی از ضرورت احساس مسئولیت در امر ازدواج جوانان است؛ زیرا یکی از مضرات تأخیر ازدواج افراد مجرد افزایش زمینه‌های کم عفتی است.

سیر هدایتی سیاق هفتم

این سیاق مشتمل بر سه فراز است:

- آیه ۳۲: فرمان به مؤمنان برای اقدام به ازدواج و تشکیل خانواده افراد مجرد
- آیه ۳۳: دعوت به حفظ عفت توصیه به مالکان برای هموار کردن ازدواج بردگان و کنیزان

سیر هدایتی سیاق هفتم

وَلَيْسَتْعِفِفِ الَّذِينَ لَا يَحْدُونَ
نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيهِمُ اللَّهُ مِنْ
فَضْلِهِ

وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ
خَيْرًا وَآتُوهُمْ مِنْ مَالِ اللَّهِ الَّذِي
آتَاهُمْ وَلَا تُكْرِهُوا فَتَيَاتِكُمْ عَلَى
الْبَغَاءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحْصُنَا لِتِبْتَغُوا عَرَضَ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَنْ يُكْرِهُنَّ فَإِنَّ اللَّهَ
مِنْ بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿٣٣﴾

وَأَنْكِحُوا الْأَيَامِي مِنْكُمْ
وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ
إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءٍ يُغْنِيهِمُ اللَّهُ مِنْ
فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٢﴾

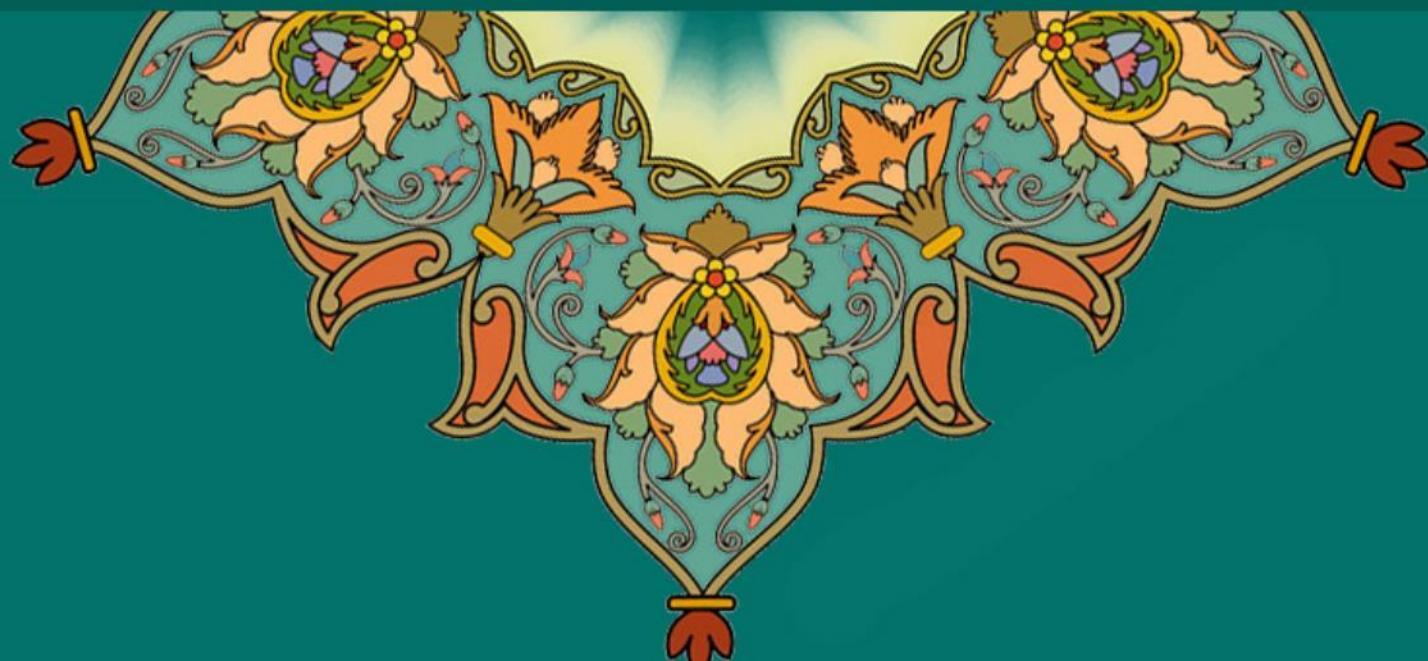

جهت هدایتی سیاق هفتم

فرمان اقدام به ازداج افراد مجرد ، بدون نگرانی از فقر ایشان

افراد مجرد را به ازدواج درآورید و نگران فقر آنها نباشید و به فضل خدا امیدوار باشید.
کسانی که هنوز ازدواج برایشان فراهم نشده است عفت پیشه کنند و به فضل خدا امیدوار
باشند .

با بردگان و کنیزان متقاضی ، برای آزادیشان قرارداد بنویسید و کنیزان را برخلاف میلشان به
تمکین وادار نکنید.

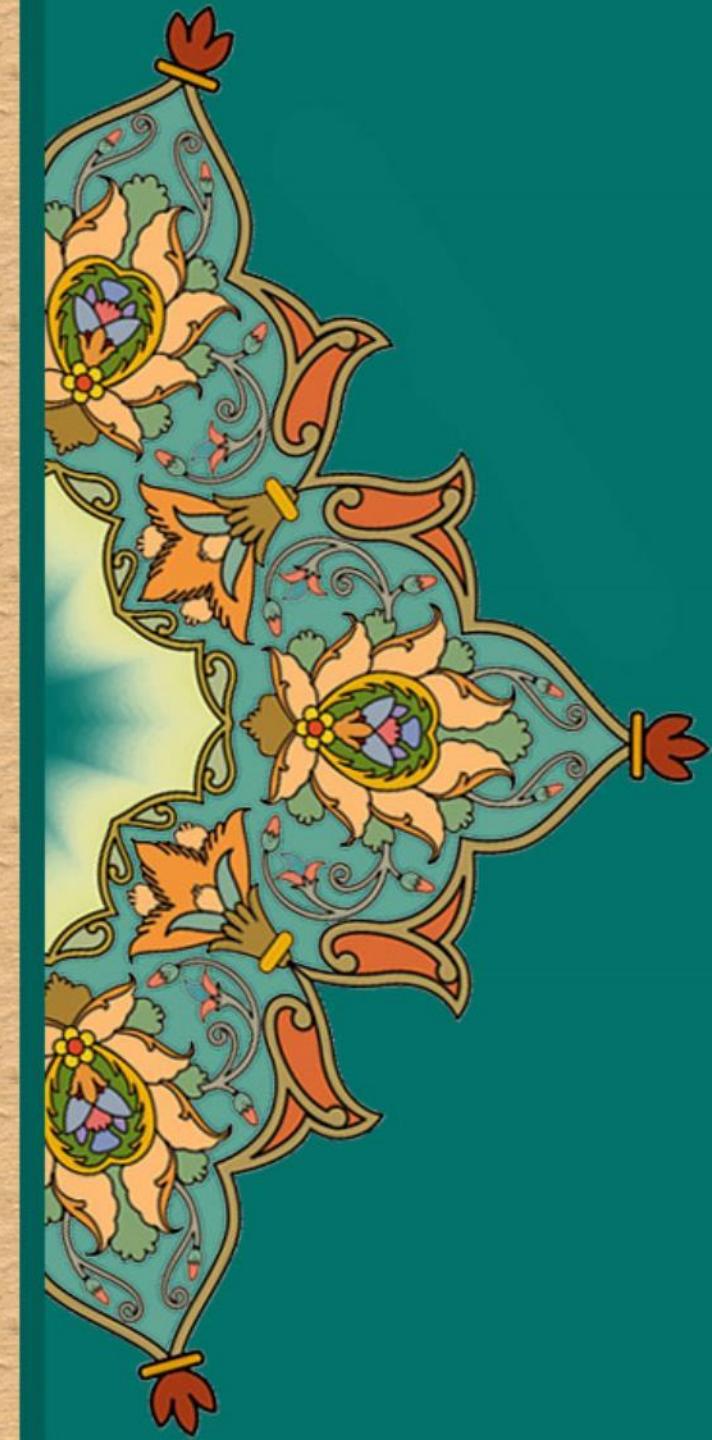

جهت هدایتی فصل اول

سیاق دوم تا هفتم

سیاق دوم: مقابله با پدیده زشت زنا
سیاق سوم: شکل گیری فضای اتهام زنی
سیاق چهارم: عزم به فقر زدایی
سیاق پنجم: رعایت حریم خصوصی
سیاق ششم: حفظ نگاه، عفاف و حجاب
سیاق هفتم: ترویج ازدواج

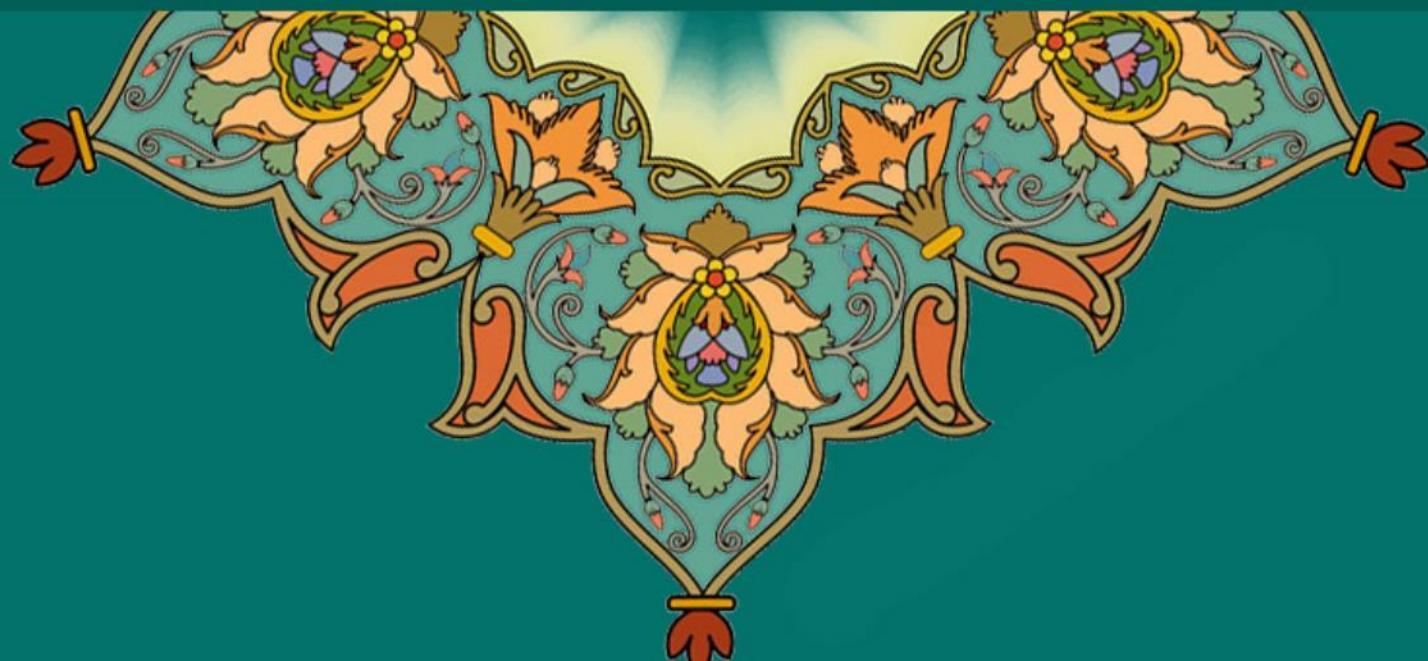
جهت هدایتی فصل اول

مقابله با زنا، اتهام زنی و قبول اتهامات بی پایه و اساس

دعوت به فقر زدایی، رعایت حریم خصوصی،
حفظ نگاه و عفاف و حجاب و ازدواج افراد
 مجرد

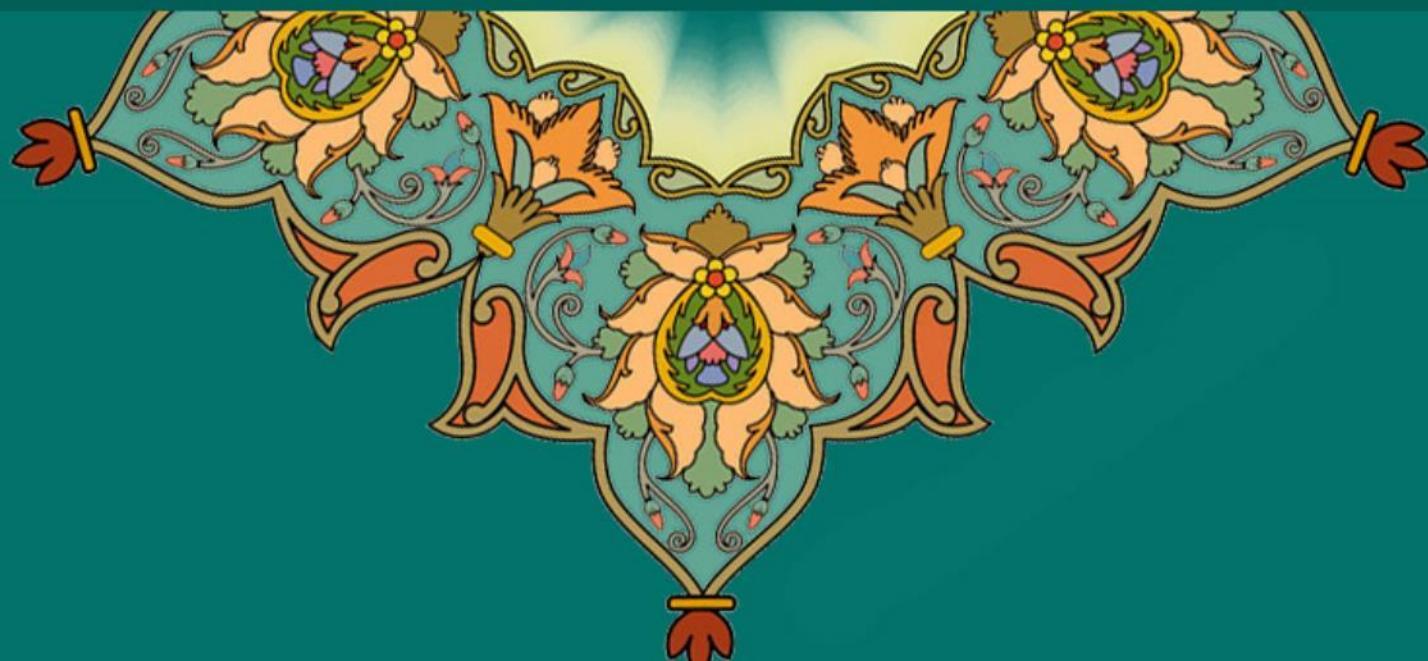
فصل دوم : سیاق هشتم تا دهم

- ۱- سیاق هشتم ، به عنوان طلیعه ناظر به دو سیاق بعد است.
- ۲- سیاق نهم از نور و ظلمت و مشیت الهی برای رسیدن به نور.
- ۳- سیاق دهم ایمان واقعی و ایمان دروغین مصدق عینی نور و ظلمت.

فضای سخن

این آیه از ارائه نشانه های روشنگر و اشاره به حال گذشتگان
و موعظه ای برای متقيان خبر داده که نشان دهنده‌ی اهمیت
مباحث این فصل است.

سیر هدایتی سیاق هشتم

«وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ»؛ و به تحقیق به سوی شما نازل کردیم:

۱- «آیاتٍ مُبَيِّناتٍ وَمَثَلاً مِنَ الَّذِينَ خَلَوَا مِنْ قَبْلِكُمْ»؛ و مثلی از کسانی که قبل از شما بودند:

۲- «وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ»؛ و موعظه ای برای تقواپیشگان.

جهت هدایتی

طلیعه : انزال آیاتی روشنگر و مثلی از گذشتگان و موعظه ای برای متقبیان

فضای سخن

توصیف نور الهی و بیان حال بھرہ مندان از آن و بی نصیبان ظلمت زده، حاکی از ضرورت شناخت را ه بھرہ مندی از نور خداست.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَاهُمْ كَسَرَابٌ بِقِيَعَةٍ يَحْسَبُهُ الظَّمَانُ مَاءً حَتَّىٰ
إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ فَوَفَاهُ حِسَابُهُ وَاللَّهُ
سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٣٩﴾ أَوْ كَظُلُّمَاتٍ فِي بَحْرٍ جَحِيْ يَغْشَاهُ مَوْجٌ
مِنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلُّمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ
إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكُنْ يَرَاهَا وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ
نُورٍ ﴿٤٠﴾

اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مَثَلُ نُورِهِ كَمُشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمُصْبَاحُ فِي زُجَاجَةِ الرُّجَاجَةِ
كَاهَا كَوْكَبٌ دُرِّيْ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةِ مُبَارَكَةٍ رَبِّشُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٌ وَلَا غَرْبِيَّةٌ يَكَادُ زَيْثَنَاهَا يُضِيَءُ وَلَوْلَمْ
تَمَسَّسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيهِ ﴿٤٥﴾

فِي بُيُوتٍ أَذْنَ اللَّهُ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرُ فِيهَا أَسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالآصَابِ ﴿٤٦﴾ رِجَالٌ
لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامُ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءُ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَنَقَّلُ فِيهِ
الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿٤٧﴾

لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَرِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٤٨﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرُ صَافَّاتٍ كُلُّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ وَاللَّهُ عَلِيهِمْ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٩﴾ وَلِلَّهِ
مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٤٢﴾

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ ذَابِبٍ مِنْ مَاءٍ فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِ
وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى
أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٤٤﴾

يُقْلِبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لَأُولَى
الْأَبْصَارِ ﴿٤٤﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُزْجِي سَحَابًا ثُمَّ يُؤْلِفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رَكَاماً فَتَرَى الْوَدْقَ
يَخْرُجُ مِنْ حِلَالِهِ وَيَنْتَلُ مِنْ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ
بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَصْرُفُهُ عَنْ مَنْ يَشَاءُ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَدْهُبُ
بِالْأَبْصَارِ ﴿٤٣﴾

لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٦﴾

جهت هدایتی سیاق نهم

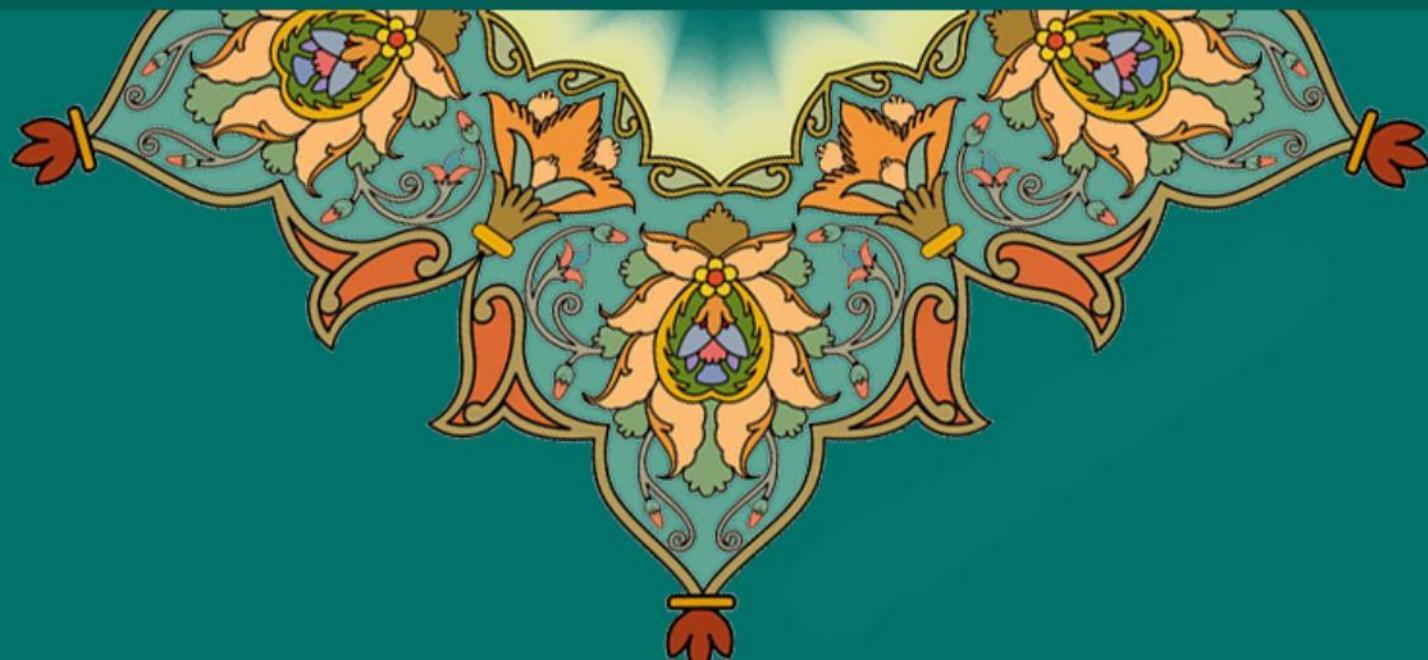
مثل نور خدا که براساس مشیت او، تسبیح کنندگان به هدایت می شوند و مثل اعمال کافران گرفتار اوهام و ظلمات که خدا برای شان نوری قرار نداد

همه عالم تسبیح گوی خدا و او فرمانروای مطلق است. تنها با مشیت او می توان به نور رسید. مشیت او آن است که نور را در خانه هایی بجويی که مردانی در آن خانه ها ، تسبیحش می کنند؛ مردانی که تجارت و بیع ایشان را ازیاد خدا و اقامه نماز و ایتاء زکات غافل نمی کند. جز این راهی نیست و کافران در اوهام و ظلمات می مانند.

فضای سخن

شعار ایمان به خدا و رسول(ص) و اطاعت سر میدهند؛ اما عده ای از آنان روی گردان هستند. از قبول دعوت خدا و رسول(ص) برای حکم ، اعراض ؛ در حالی که قسم خورده اند اگر آنان را امر کنی خارج می شوند!

سیر هدایتی سیاق دهم

این سیاق دارای چهار فراز است:

- ۱- آیه ۴۷ تا ۵۲ : سخن از مدعیان ایمان و اطاعت پذیری مغض
مؤمنان حقیقی
- ۲- آیه ۵۳ تا ۵۴ : قسم خوردن مدعیان دروغین برای جلوه دادن
این که اهل اطاعت اند و مامور کردن رسول خدا برای ابلاغ به آنان
که بگوید قسم لازم نیست اطاعت لازم است .
- ۳- آیه ۵۵ و ۵۶ : بیان چشم انداز ایمان و اطاعت.
- ۴- آیه ۵۷ : بیان ناکامی کافران در مانعیت از تحقق چشم انداز
ایمان

سیر هدایتی سیاق دهم

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ أَمْرَتُهُمْ
لَيَخْرُجُنَّ قُلْ لا تُقْسِمُوا طَاعَةً مَعْرُوفَةً إِنَّ
اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٣﴾ قُلْ أَطِيعُوا
اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلُّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ
مَا حَمَلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حَمَلْتُمْ وَإِنْ تُطِيعُوهُ
تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ
الْمُبِينُ ﴿٥٤﴾

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ
وَمَا وَاهِمُ النَّارُ وَلَبِسَ
الْمَصِيرُ ﴿٥٧﴾

وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّ فَرِيقٌ مِنْهُمْ مِنْ
بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ
وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٨﴾ وَإِنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحُقُّ
يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ ﴿٤٩﴾ أَفَيْ قُلُوهُمْ مَرْضٌ أَمْ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ أَنْ يَحِيفَ اللَّهُ
عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ بَلْ أُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٥٠﴾ إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا
دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ ﴿٥١﴾ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَى اللَّهَ وَيَتَّقِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ

الْفَائِرُونَ ﴿٥٢﴾

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ
وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا
يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ
الْفَاسِقُونَ ﴿٥٥﴾ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا
الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾

جهت هدایتی سیاق دهم

دعوت خدا به اطاعت محض از رسول برای رسیدن به حکومت الهی ، امکان دینداری و امنیت ادعای اطاعت از رسول (ص) کافی نیست . اطاعت حقیقی از ایشان لازم است ؛ حتی در جایی که حق به نفع ما نباشد . اگر اطاعت محض از رسول خدا (ص) فرهنگ مؤمنان باشد چشم انداز حکومت دینی و امنیت دینداران محقق می شود و کافران هم نمی توانند مانع شوند.

جهت هدایتی فصل دوم

سیاق هشتم تا دهم

سیاق هشتم: طلیعه سوره

سیاق نهم: سخن از نور و ظلمت و مشیت الهی برای رسیدن به این نور تسبیح راه رسیدن به نور الهی و امور مادی مانع یاد خدا نمی شود

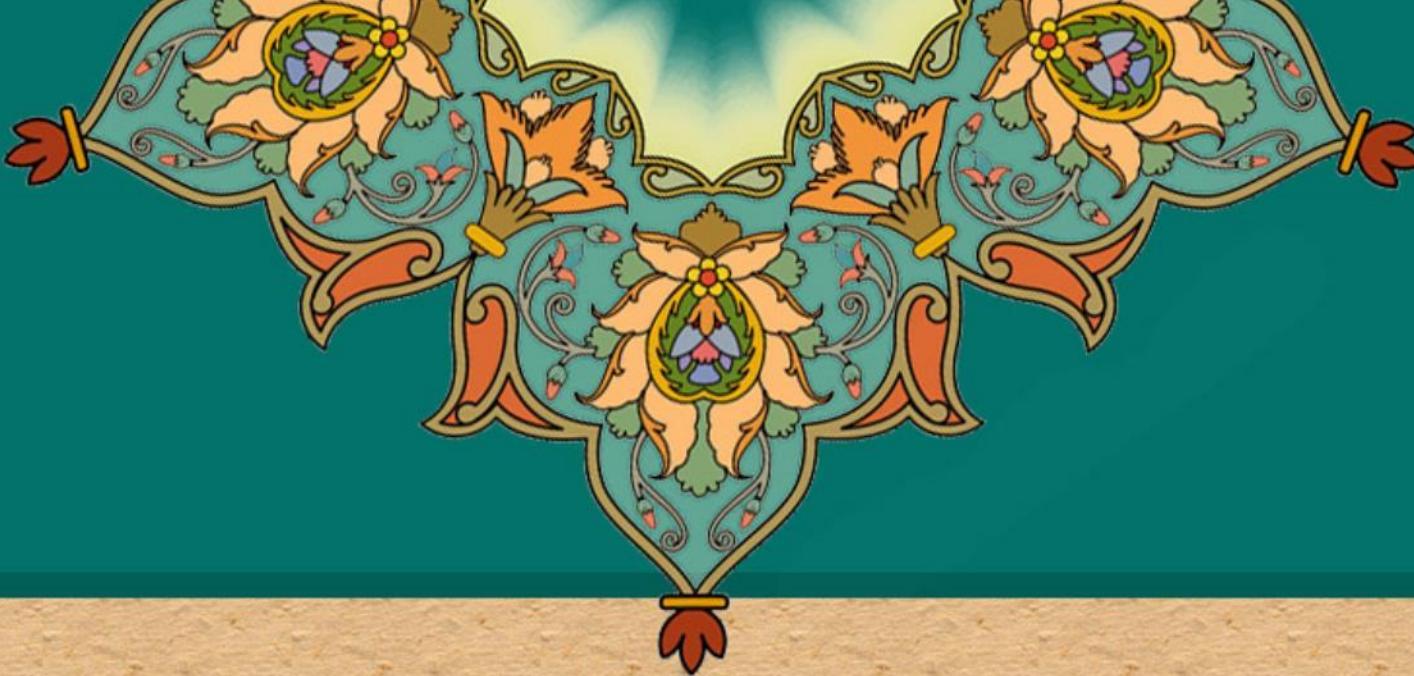
سیاق دهم: بیان مصدق نور

دعوت به نور الهی ، یعنی اقامه نماز ، ایتاء زکات و اطاعت محض از رسول خدا(ص) ، نهی از ظلمت : یعنی ترجیح منافع خود بر اطاعت از رسول خدا(ص)

خاتمه: سیاق یازدهم و دوازدهم

- ۱- سیاق یازدهم: تکمله ای برای مباحث فصل اول سوره
- ۲- سیاق دوازدهم: تکمله ای برای مباحث فصل دوم سوره

فضای سخن سیاق یازدهم (آیه ۵۸ تا ۶۱)

برخی از احکام بیان شده در فصل اول سوره ، تکمله می خواهد و بعضی ، تبصره و بطور کل ، نفی حرج لازم است که هر سه ، مورد توجه این سیاق است.

سیر هدایتی سیاق یازدهم

این سیاق از سه فراز تشکیل شده است :

۱- آیه ۵۸ و ۵۹: تعریف حریم خصوصی داخل خانه و تکمله ای برای

مباحث فصل اول

۲- آیه ۶۰: تخفیف و امر حجاب زنان سال خورده و تبصره ای برای

مباحث فصل نخست

۳- آیه ۶۱: برطرف کردن تنگناها و نفی حرج احکام فصل اول

سیر هدایتی سیاق یازدهم

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى
الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ
وَلَا عَلَى أَنفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ
بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
أَمَهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
أَخْوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخْوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
خَالاتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكْتُمْ مَفَاتِحَهُ أَوْ
صَدِيقَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا
جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا
فَسَلِّمُوا عَلَى أَنفُسِكُمْ تَحْيَةً مِنْ عِنْدِ
اللَّهِ مُبَارَكَةً طَيِّبَةً كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
الآياتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦١﴾

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ
اللَّاتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا
فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ
يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ
مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَنْ
يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ وَاللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَسْتَأْذِنُكُمُ الَّذِينَ
مَلَكْتُمْ أَيْمَانَكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ
مِنْكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ
الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ
الظَّهِيرَةِ وَمِنْ بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثَ
عَوْرَاتٍ لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ
جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَافُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ
عَلَى بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
الآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٨﴾ وَإِذَا
بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلَيْسَتَأْذِنُوا
كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ
يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾

جهت هدایتی سیاق یازدهم

«تکمله ، تبصره و نفی حرج برای فصل اول «

۱. تعریف حریم خصوصی داخل خانه ها

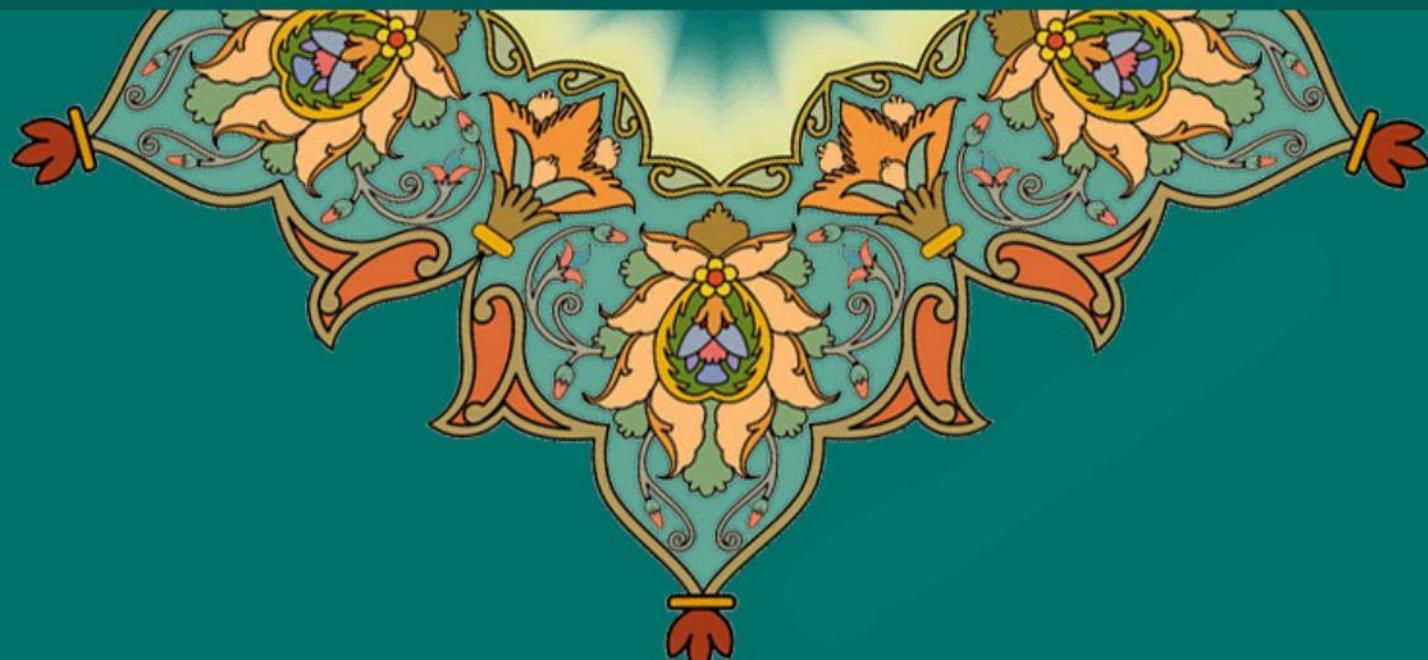
۲. تخفیف حجاب برای سالخوردگان

نفی حرج از نابینا و لئنگ و بیمار و نفی حرج از روابط فامیلی

فضای سخن

پیامبر (ص) برای تحقق امر جامع که عزمی همگانی می خواهد فراخوان داده است

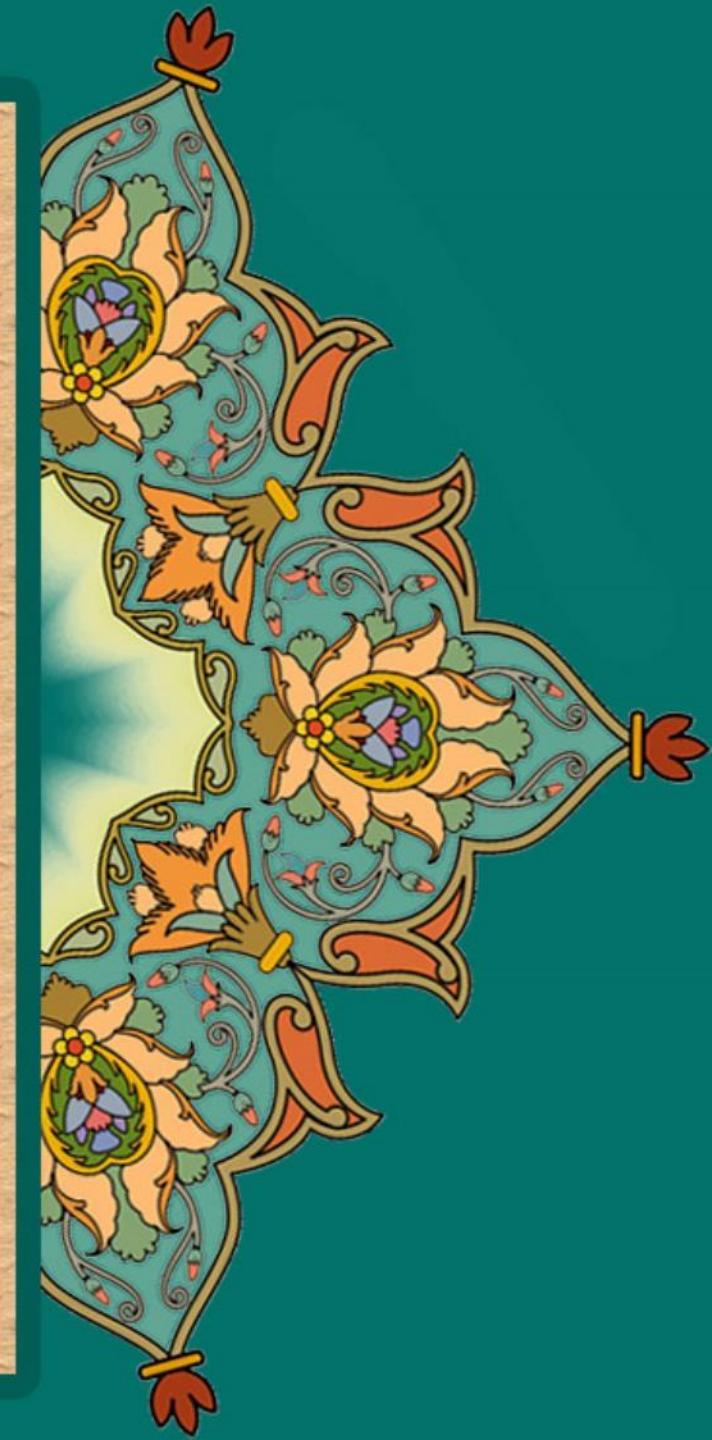
عده ای پنهانی در پناه دیگران بدون اجازه گرفتن از پیامبر ، او را رها کرده، از همراهی با آن حضرت منصرف می شوند و فراخوان آن حضرت را جدی نمی گیرند

سیر هدایتی سیاق دوازدهم

این سیاق دارای دو فراز است:

- ۱- آیه ۶۲ و ۶۳: فرمان دادن مؤمنان به جدی گرفتن فراخوان رسول خدا (ص) برای تحقق امر جامع
- ۲- آیه ۶۴: خبر از علم خدا به مقام هر کس و حساب رسی اخروی او ، پشتوانه ای اعتقادی برای انذار فراز قبل.

سیر هدایتی سیاق دوازدهم

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قَدْ
يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ
يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا
عَمِلُوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
﴿٦٤﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَى أَمْرٍ جَامِعٍ
لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّى يَسْتَأْذِنُوهُ إِنَّ الَّذِينَ
يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولَئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ فَإِذَا اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ
فَأَذِنْ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ
اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٢﴾
لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ
بَعْضِكُمْ بَعْضًا قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ
يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَادِأً فَلِيَحْذِرَ الَّذِينَ
يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةً أَوْ
يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾

جهت هدایتی سیاق دوازدهم

تکمله ای برای فصل دوم

ضرورت همراهی با رسول خدا(ص) در فراخوان های جامع ایشان ، جز با کسب
اجازه

فراخوان های پیامبر(ص) را جدی بگیرید و بدانید خدا از همه چیز
با خبر است مؤمن حقیقی کسی است که آن حضرت را ترک نمی
کند و در صورت بروز مشکل برای مخصوص شدن اذن می طلبد

ارتباط طلیعه ، دو فصل و خاتمه سوره

آیه ۱

طلیعه: انزال سوره ای از سوی خدا برای متنذکر شدن

محتوای پیش رو سوره ای نازل شده از سوی خداست که دارای دو بعد کنشی (اخلاق و احکام) و بینشی (اقاید و معارف) است تا شما متنذکر شوید

فصل دوم : آیه ۳۴ تا ۵۷

دعوت به نور الهی ، یعنی اقامه نماز، ایتاء زکات و اطاعت محض از
رسول خدا(ص)
نهی از ظلمت ، یعنی ترجیح منافع خود بر اطاعت از رسول
خدا(ص)

فصل اول : آیه ۲ تا ۳۳

مقابله با زنا، اتهام زنی و قبول اتهامات بی پایه و اساس ، دعوت به
فقر زدایی، رعایت حریم خصوصی، حفظ نگاه و عفاف و حجاب و
ازدواج افراد مجرد.

سایق دوم خاتمه: آیه ۶۲ تا ۶۴

تکمله ای برای فصل دوم
ضرورت همراهی با رسول خدا(ص) در فراخوان های جامع ایشان،
جز با کسب اجازه
فراخوان های پیامبر(ص) را جدی بگیرید و بدانید خدا از همه چیز با
خبر است .
مؤمن حقیق کسی است که آن حضرت را ترک نمی کند و در صورت بروز
مشکل، برای مرخص شدن اذن میطلبد.

سیاق اول خاتمه: آیه ۵۸ تا ۶۱

«تکمله، تبصره و نفی حرج» برای فصل اول
۱. تعریف حریم خصوصی داخل خانه ها،
۲. تخفیف حجاب برای سال خورده‌گان،
۳. نفی حرج از نابینا و لنگ و بیمار و نفی حرج از روابط فامیلی.

جهت هدایتی کل سوره

تبیین راهبردها و راهکارهای لازم برای مقابله با فحشا و منکر و تثبیت فرهنگ عفاف در جامعه اسلامی و دعوت به اطاعت مطلق از پیامبر(ص) برای پیش برد فرایند مبارزه با بی بندوباری و تثبیت فرهنگ عفاف

- به افراد زناکار و رمی کنندگان به زنا حد زده شود؛
- تهمت های بی پایه و اساس بازگو نشود؛
- به جای قبول اتهامات، از فقرا دستگیری شود؛
- حریم خصوصی دیگران رعایت شود؛
- مردان و زنان، نگاه و عفاف زنان ، حجاب را نگه دارند؛
- امر ازدواج افراد مجرد تسهیل شود؛
- برای رسیدن به نور الهی ، مردان تسبیح گوی الگو باشند که دنیا آنها را از یاد خدا و اقامه نماز و ایتاء زکات غافلشان نمی کند؛
- از رسول خدا(ص) به طور مطلق اطاعت شود تا وعده خلافت مؤمنان در زمین محقق گردد.

